

Proffsens val för VVS-installationer

KOPPAR

RÖRET

INFORMATION & NYHETER FRÅN SCANDINAVIAN COPPER DEVELOPMENT ASSOCIATION NR 11 2007

JM – LILLA ESSINGEN, STOCKHOLM

På den gamla Electrolux-tomten vid Mälarens strand på Lilla Essingen i Stockholms innerstad har JM AB byggt 800 lägenheter. Området är fullt utbyggt 2007.

Merparten av lägenheterna har sjöutsikt eller sjöglimt.

Fördelarna med bostadsområdet Lilla Essingen är många.

Närheten till Stockholms City (man cyklar på ca 10 minuter) och att kunna ta ett morgondopp i Mälarens vatten, samt de vackra promenadvägarna som löper runt ön och den nya Luxparken är plusvärden som de boende kan utnyttja till fullo.

Vid byggnationen har även en del av den gamla bebyggelsen sparats med vackra tegelfasader som på ett smakfullt sätt har integrerats i det moderna bostadsområdet.

För att säkerställa en lång och bekymmersfri funktion har JM använt kopparrör i VS installationerna.

Lilla Essingen har blivit ett mycket lyckat bostadsområde med ett centralt och attraktivt läge, men med närhet till både vatten och natursköna omgivningar.

TRE KRONOR AF STOCKHOLM

VÄRLDENS FRÄMSTA BRIGG

ETT FARTYG SOM BYGGS RÄTT KAN SEGLA I ÖVER 100 ÅR. MÅNGA AV FARTYGEN UTMED VÅRA KAJER SJÖSATTES KRING FÖRRA SEKELSKIFTET OCH HAR I DE FLESTA FALL GENOMGÅTT OMFATTANDE RENOVERINGAR. DETTA HAR GETT NUTIDA SKEPPSBYGGARE INGÅENDE KUNSKAPER OM HUR TRADITIONELLA TRÄFARTYG ÄR KONSTRUERADE, NÅGOT SOM BYGGET AV TRE KRONOR VILAR PÅ.

BRIGGEN TRE KRONOR, BYGGER PÅ ERFARENHET

Foto: Sture Haglund

FÖRLAGAN – GLADAN

Briggen Gladan, som är Tre Kronors förlaga, levererades till Flottan 1857 som ett snabbseglande transportfartyg. Genom noggrann efterforskning i Krigsarkivet återfanns linjeritningar och spantruta till Gladan. Loggböckerna visade att Gladan var den perfekta förlagan för ett nutida skeppsbygge – en snabb, vacker seglare som bevisat sin sjövärdighet från sjösättningen fram till avriggningen 1924. Därefter utnyttjades skrovet som omklädningsrum för varvsarbetare. 1942 sjönk fartygsskrovet på varvsområdet och sprängdes av dykare.

PÅ KLASSISK SKEPPSBYGGMARK

Statens Fastighetsverk, som förvaltar Skeppsholmen, erbjöd briggens initiativtagare att bygga fartyget på klassisk skeppsbyggmark, Östra Brobänken. Erbjudandet accepterades och i januari 1997 lades gruset som skulle bli stapelbädden för Tre Kronor. När allt var klart började arbetet med kölsträckningen. Bygget hade inletts!

BRIGGEN GÅR I SJÖN!

Den 27 augusti 2005 döptes briggen av sin gudmor, Kronprinsessan Victoria, till Tre Kronor af Stockholm och sjösattes under vederbörlig pompa och ståt. Uppemot 10.000 personer såg den spektakulära stapelavlöpningen, som även den genomfördes på klassiskt manér med en glidbana smord med såpa och färtalg.

Nu fortsätter bygget med bland annat rigging, barlast, genomföringar, roder, propelleraxel, inredning och däckshus. Den 25 juli begicks jungfruturen på Stockholmsström. Under 2007 har Tre Kronor deltagit i The Tall Ships' Races som Stockholms representations skepp.

KUNSKAPEN SKA LEVA VIDARE

Ett mål med bygget av Tre Kronor är att bevara och utveckla kunskaperna i traditionell skeppsbygnadskonst och sjömanskap, och även förmedla dem till allmänheten. Därför består byggstyrkan av såväl erfarna skeppstimmermän som elever och volontärer, samtidigt som bygget är tillgängligt för vanligt folk.

KONSTRUKTION OCH BYGGNADSMATERIAL

Hela fartyget har byggts med växta timmer vilket innebär att virket sågas så att man tillvaratar de naturligt inväxta böjarna i träden för maximal styrka och optimalt virkesutnyttjande. Rent tekniskt innebär det att fiberriktningen ska följa exempelvis spantets kurvatur.

Skrov, spant och bordläggning består av drygt 500 kubikmeter genomsågad ek, vilket motsvarar cirka 1000 välväxta träd. Däcket är i inplanterad sibirisk lärk som är mer tätvuxen och kvistfri än den vanligare europeiska lärken.

Skrov och bordläggning är sammanfogade med bland annat 17 000 varmgalvade ekskeppsspikar, samt ca 5 000 gängade bult av olika typer, samtliga är varmgalvade i grova dimensioner.

Till målning och impregnering används linolja, terpentin och olika färgpigment.

TRADITION OCH NUTID

Tre Kronor är en god representant för dåtidens skeppsbygnadsarkitektur. Där det är praktiskt genomförbart följer man ritningarna från förlagan Gladan men med anpassningar till dagens säkerhetskrav, arbetsmiljölagar och övriga nutida förutsättningar.

Tre Kronor ska kunna framföras säkert under alla förhållanden till sjöss, både för segel och maskin. Tre Kronor byggs därför med högsta kvalitet och skeppsbyggnadspraxis.

FRAMTID

Briggen ska vara en ambassadör i Östersjön för handel, kultur och miljöfrågor.

I samarbete med Östersjöstaternas råd och Utrikesdepartementet utvecklar Briggen Tre Kronor också Baltic Sea Future.

Baltic Sea Future ska samarbeta med studentorganisationer runt Östersjön för att lyfta fram de viktiga miljöfrågorna och ge ungdomar möjlighet att få ett större inflytande över dessa framtidsfrågor.

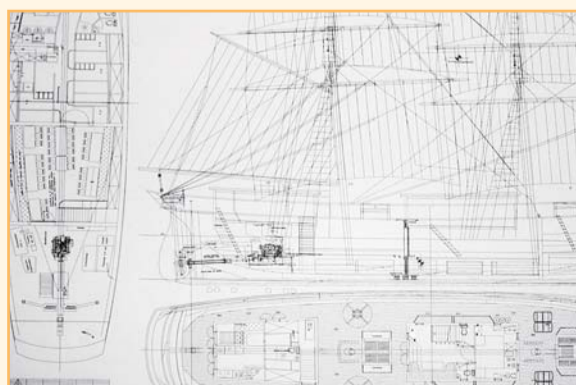
På hemmaplan ska briggen erbjuda spännande seglingar och upplevelser för företag och privatpersoner. Kring fartyget byggs också ett nätverk av företagare och entreprenörer under namnet "Företag under Segel".

Foto: Olav Skogsrud

Foto: Sture Haglund

Koppar används i rör för vatten till kök och duschar samt till brandposterna. För att skydda utsatta ytor täcks dessa in med kopparplåt. Detta gäller i första hand topparna på spant och stävar men även området kring rodet har förhållats med kopparplåt. Runt de båda däckshusen går en avrinningslist av koppar.

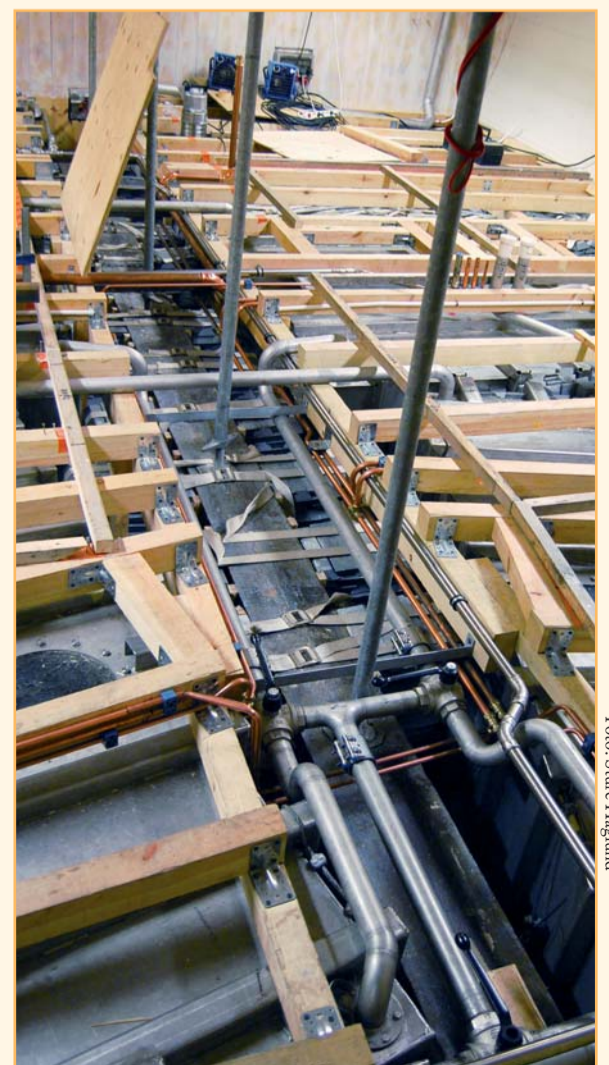

Foto: Sture Haglund

KATRINEHOLMS ISHALL – FÄRDIGSTÄLLD OCH TAGEN I BRUK.

Den nya ishallen i Katrineholm som har byggts enligt det nya energisnåla konceptet med koldioxid i kombination med kopparrör har visat sig fungera alldeles utmärkt även i full skala.

Isen har fått mycket beröm för sin kvalitet, den är både hård och fast och uppskattas till fullo av de aktiva idrottsutövarna. I Katrineholms ishall spelades årets VM i damishockey vilket betyder att ishallens is har testats även internationellt med mycket gott resultat!

På flera orter i Sverige är man nu högeligen intresserade av den nya istekniken som säkert kommer att användas vid både ombyggnad och nybyggnation.

KOPPARRÖR FÅR CE-MÄRKNING

Avsikten med byggprodukt direktivet är att förbättra konkurrenskraften för europeiska byggprodukter genom att öppna EU:s inre marknad för CE-märkta byggprodukter.

I framtiden skall även sådana kopparrör som används i byggnader CE-märkas.

CE-märkningen kommer likväl inte att göra det nationella typgodkännandet överflödigt. Med hjälp av typgodkännande kan man visa att ett kopparrör uppfyller de krav som ställs på komponenter i vattenledningssystem.

I fortsättningen kan t.ex. kopparrör med dimensionerna 15 x 1 mm, 15 x 0,8 mm och 15 x 0,7 mm CE-märkas om de uppfyller standarden EN 1057. Av dessa rör med diametern 15 mm har emellertid bara det första en vägg-tjocklek som uppfyller kravet för typgodkännande (1 mm).

CE-märkningen av byggprodukter faller under det europeiska byggprodukt direktivet. Kraven i direktivet ställs inte direkt på byggprodukterna, utan de avser byggnadsverk. Kraven gäller

- mekanisk hållfasthet,
- brandskydd,
- hygien, hälsa och miljö,
- säkerhet vid användning,
- bullerskydd och
- energiekonomi och värmeisolering,

och de skall vara uppfyllda under en ekonomisk rimlig livslängd.

PÅ FÖREKOMMEN ANLEDNING...

Då det förekommit diskussioner i branschen gällande huruvida man får använda sig av kopparrör vid installationer i vägg eller inte, vill vi med bestämdhet meddela att även nya BBR ger möjlighet till sådan installation.

Tekniken gällande installationer med kopparrör i vägg beskrivs i "Branschregler Säker Vatteninstallation" utgiven av VVS-Auktorisation och VVS-Installatörerna.

Mer teknisk information om kopparrörsinstallationer i vägg och andra installationstekniker kan även fås i kopparrörsbranschens handbok "Vattensäker installation med kopparrör"

En installation utförd med skarvfria isolerade eller plastbelagda kopparrör både i och utanför vägg är en garant för många års problemfri användning.

I samarbete med
International Copper Association
European Copper Institute

www.koppar.com

Box 594, 721 10 Västerås
Tel 021-19 82 73. Fax 021-19 80 35.